

RAZVOJNI PUT HININA – ŠTA MOŽEMO NAUČITI IZ ISTORIJE

Aleksandar Jovanović^{1,2}, Dušanka Krajnović²

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za farmaciju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Beogradu, Farmaceutski fakultet, Katedra za socijalnu farmaciju i farmaceutsko zakonodavstvo, Beograd, Srbija

Kontakt: Aleksandar Jovanović
Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija
Telefon: +381629785331
E-mail: aleksandar.jovanovic@medfak.ni.ac.rs

Prošlo je skoro više od 200 godina od prvog izolovanja čiste supstance, ali se naučnici i dalje suočavaju sa sličnim izazovima. Hinin, prvi hemoterapeutik u terapiji malarije, jedan je od dobrih primera iz istorije koji svedoči o izazovima u razvoju lekova.

Cilj ovog rada bilo je prikazivanje istorije otkrića i sinteze hinina i njegovog značaja za razvoj farmacije i medicine.

Sprovedeno je deskriptivno istraživanje korišćenjem sekundarnih izvora podataka tokom septembra i oktobra 2022. godine.

Hinin je jedan od prvih lekova čija je efikasnost dokazana u kliničkim istraživanjima. Široka potrošnja ubrzo je dovela do deficita hinina, te su morali da se obezbede novi izvori ove dragocene aktivne supstance. Izazove plantažnog gajenja rešio je razvoj botanike, a izazove hemijske sinteze razvoj organske hemije. Prilikom istraživanja hinina pronađene su brojne farmakološki aktivne supstance, poput kofeina i metilensko plavog, što je pokrenulo revoluciju hemijske industrije i industrije organske sinteze. Sa razvojem rezistencije na antimalarike, hinin ponovo doživljava svoj procvat, jer se pokazao efikasnim i kod rezistentnih sojeva.

Hinin predstavlja značajno istorijsko otkriće, koje je uticalo na razvoj mnogih naučnih disciplina – farmacije, medicine i organske hemije, pre svega. Istorija hinina pruža značajnu istorijsku lekciju, koje treba da budemo svesni u današnje vreme, kada se farmacija suočava sa velikim izazovima razvoja novih lekova. *Acta Medica Medianae* 2023;62(2):61-70.

Ključne reči: hinin, istorija farmacije, razvoj leka, antimalarici

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".